

**REALITATEA
ILUSTRATĂ**

S U P L I M E N T

Nr. 897—Anul XVII
23 Mai - 7 Iunie 1944

FORTIFICATIILE

Un interesant reportaj de actualitate

**ERA MAI BINE
FĂRĂ ZIARE?**

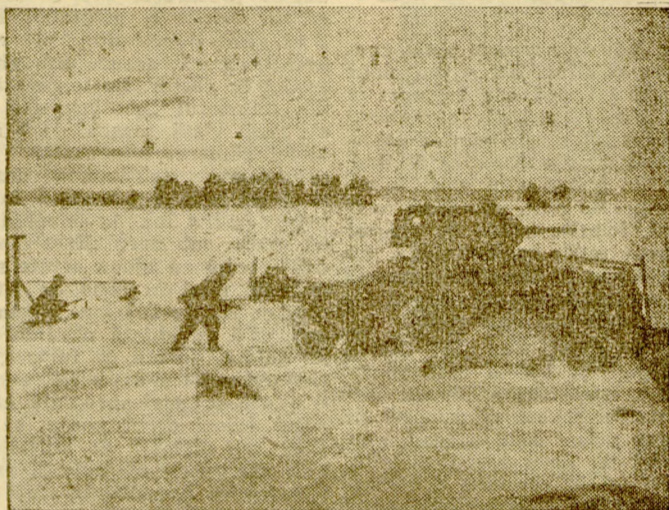
Cum trăiau stra-
bunicii noștri

**PENTRU
DVS. DOAMNĂ**

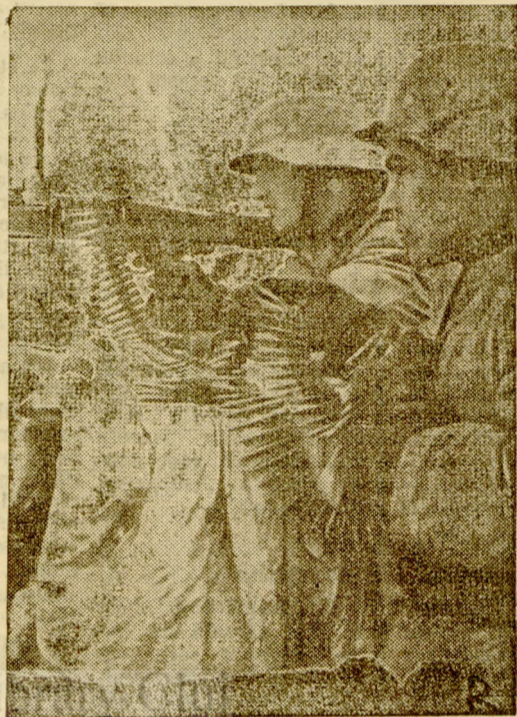
Vezi pag. 4 — 5

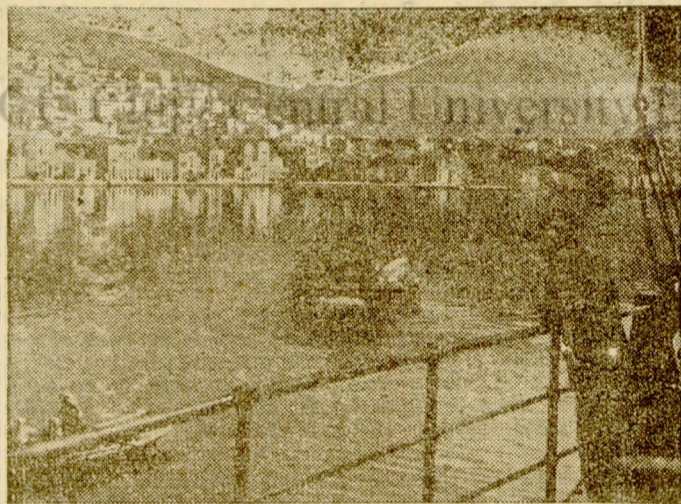
Inspectarea fortificațiilor Atlanticului

Infanteriști atacând pe frontul Extremului Nord

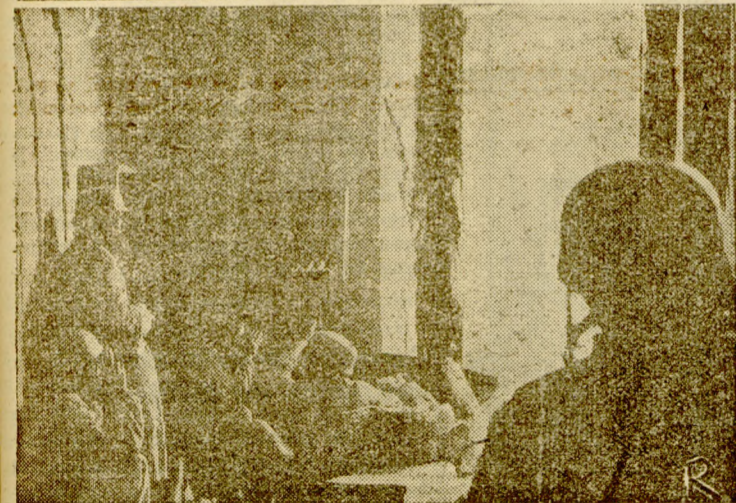
Mitraliori la pândă

Vedere dintr'un port pe coasta Adriaticei

**VIETUITOARE
IN BULGĂRI
DE GHIATĂ**

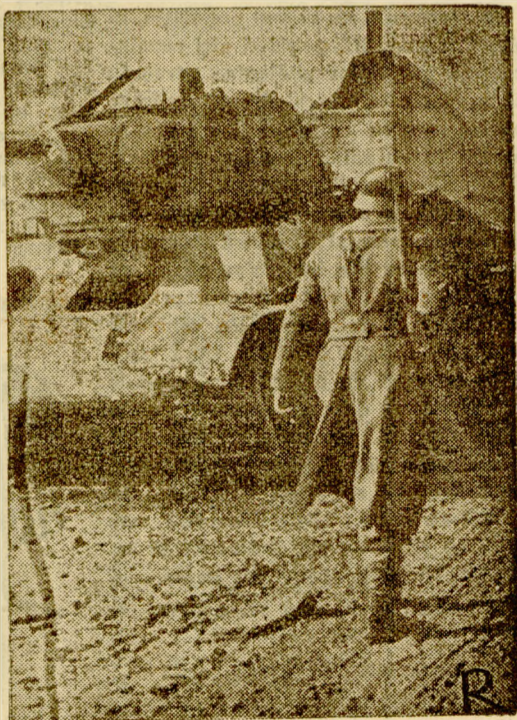
Amănunte în pagina 2-a

Intr'un adăpost betonat pe
frontul Cassino

Semănăturile de primăvară
au început

Tanc sovietic greu „T. 34”
distrus pe front

O LUPTĂ AERIANĂ DEASUPRA AURULUI NEGRU

UN FOARTE ACTUAL REPORTAJ ASUPRA ATACURILOR AERIENE DELA PLOEȘTI

DIN TOATA LUMEA

Ochitori de dreapta sau de stanga?

Foarte curent se vorbește de oameni stângaci sau dreptaci, dar mai rar de oameni ochitori de dreapta sau de stânga. Omul vede desigur în același timp cu ambii ochi; dar la fiecare se poate observa că tot așa cum folosește mai mult mâna dreaptă sau stângă, preferă un ochi sau altul. De aceea există ochitori de dreapta sau de stânga, cu toate că majoritatea oamenilor nici nu-și dau seama de folosirea preferată a ochiului stâng sau drept. Câteodată această preferință este în legătură cu faptul că un ochi vede mai bine decât celălalt. Chiar la copii se poate observa în timpul când scriu dacă privesc mai mult cu ochiul drept sau stâng, căci atât poziția capului cât și a mâinii la scris depind de obicei de folosirea unuia sau altuia.

Dece luminează licuriciul

Licurici și o serie de alte insecte sunt animale nocturne; numai masculii zboară în timp ce femelele n-au decât aripioare degerate. Ambele sexe însă luminează, ca și ouăle, larvele și cocorii lor. „Lanternă”, care constă din organe speciale luminoase, servește la găsirea sexurilor.

Parthenonul atacat de mușchi

Partea de Nord a Parthenonului de pe Acropolis a fost atacată de un mușchi urât la înfățișare care produce pagube marmorii Parthenonului, atât din punct de vedere material cât și estetic. Îndeosebi a fost atacat fundamentul. Ministerul Cultelor a luat imediat măsurile necesare pentru înlăturarea acestui mușchi și repararea stricăciunilor produse.

Pensionarij grădinilor zoologice fac exerciții de apărare pasivă

În Germania nu numai populația, ci și lei, crocodilii, șerpii și alți pensionari ai grădinilor zoologice trebuie să ia parte la exercițiile de apărare pasivă, pentru ca să nu se producă panică în cursul atacurilor aeriene. Păzitorii au ordine severe să nu se folosească de arme decât în cazuri de absolută nevoie și să aducă animalele îndărăt în cuștile lor, folosindu-se de autoritate și blândețe. Pentru prinderea leilor se fac adevărate vânători. Păzitorii alcargă după lei, tigri, pantere, înarmați cu prințitoare speciale și cu măști, de care animalele au o frică cludată. Crocodilii trebuie prinși pe uscat, deoarece în apă este imposibil. Li se leagă botul și sunt cărați pe sus în „casa” lor. Cel mai greu se prind șerpii, îndeosebi în încăperi. Deaceia aceste reptile sunt atrase afară unde sunt prinse cu ajutorul unor plase.

Desene pe strânci preistorice

La Rold în Jutulada un profesor a descoperit de curând o mică piatră de circa 20—30 centimetri cu desene neobișnuit de clare. Piatra probabil a fost găsită acolo de oameni din epoca de fier și folosită la aranjarea unui mormânt. Mica placă de stâncă este acoperită cu o serie de semne și imagini. O parte prezintă un vas cu echipajul stând în picioare și purtând pe un baston soarele. Pe cealaltă parte se evedentează îndeosebi desenul unui picior omenesc, forma primitivă a simbolului dumnezeiesc al omului din epoca de bronz. Se crede că placa de stâncă datează de aproximativ 2500 de ani.

Viețuitoare în bulgări de gheață

Antarctica, imensitatea de gheață și zăpadă dela Polul Sud, al șaselea continent sau „continentul mort”, era considerat de savanți ca fiind complet lipsit de viață, afară de coaste, unde apăreau din când în când pinguinii, foci, peșcăriși. Abia ultimele expediții antarctice au dus la constatarea că și în interiorul „continentului mort” există viață, uneori chiar în abundență.

Se știe că înainte vreme acest continent avea o climă dulce sau chiar tropicală, astăzi însă este îngropat în gheață și numai ararorii apar stânci goale ale munților, care sunt o continuare a Anzilor din America de Sud. În marja de gheață s'au găsit toluși diferite feluri de roci, minereuri, vulcani stinși, felurite specii de mușchi și de licheni, într'o regiune unde nu există decât zăpadă, care nu cunoaște ploaie și a cărei temperatură medie a anului este mult sub zero grade.

Depart de coastă s'au găsit deasemenea bulgări de gheață care conțin alge și nenumărate animale microscopice. Pe trei munți, pe cari au pășit pentru prima oară oameni, s'au găsit păsări de două specii diferite, ciocind un fel de pescăruș și rândunele de furtună, o descoperire desigur senzațională în pustiu al acestor de gheață.

Totuși față de Polul Sud, Polul Nord este bogat în viață. Cunoaștem aci peste 400 feluri de plante cu flori numeroase, specii de păsări, reni urși albi, rozătoare și multe insecte.

Cum se produce lumina zorilor și a amurgului

Lumina albă este compusă din multe culori, dela cel mai închis roșu până la ultraviolet, conform diferitelor lungimi de undă din care se compune, ceea ce se poate constata foarte ușor dacă razele de lumină sunt trecute printr'o prismă. Lumina soarelui este îndepărtată de pe calea ei dreaptă și astfel slăbită, din cauza atmosferei din jurul pământului. Numai o parte rămâne vizibilă ochiului nostru, în timp ce partea cealaltă este înghițită de atmosferă. Îndeosebi aburii de apă, prezenți mai ales în aerul cald, produc o slăbire puternică albastrului din spectrul luminii, lăsând să pătrundă majoritatea razelor roșii și galbene. Acest fenomen fizic are ca

și în Antarctica s'a descoperit în 1903 prima insectă, iar în 1911 a doua, arătând ca un minuscul punct roșu. S'a constatat că numai 32 de specii de păsări, toate călătoare trec latitudinea 60 grade Sud.

Vara se întânesc în Antarctica păsări, dintre care numai trei sunt într'adevăr originare la Polul Sud, și anume pescărușul Mc Cormick, pinguinul Adélie și pinguinul Imperial. S'au găsit licheni albi și roșii pe granit colorat ascuns sub gheață albastră de ghetar. La toate crăpăturile din interiorul „continentului mort” s'a găsit vată, mușchi de 5 cm. grosime, ciuperci minuscule. Plantele primitive se stabilesc, se desvoltă și se înmulțesc, dar curând înțepenesc pentru multe luni la temperaturi de 60 grade sub zero. Este desigur un mister cum au ajuns aceste plante și animale mici în zona de gheață, un cordon lat de 900 km. numai mare acoperită cu gheață plutitoare, munți de gheață, agitați de furtuni, despărțind Antarctica de celelalte continente. Tăra cea mai apropiată, care ar fi putut folosi drept punte, se află la 1800 km. distanță de locurile unde s'au descoperit plantele și animalele. Cercetările întreprinse arată o înrudire a „continentului mort” cu formele de vegetație ale Australiei, Nouel Zeelande și Americii de Sud. Dar știința modernă a dovedit că nu este nevoie de o punte pentru contact, păsările, curenții de mare și vânturile pot transporta germeii de plante peste distanțe extrem de mari.

Febră produsă pe cale electrică

Un nou procedeu aparținând domeniului terapiei cu unde scurte face posibil să se producă în mod artificial febră pe cale electrică, folosindu-se unde medii de 20 cm — 2 metri. Temperatura astfel produsă poate fi oprită în orice moment, adică atunci când este întrerupt curentul electric. Deasemenea temperatura poate fi provocată din nou prin funcționarea curentului după cum necesită evoluția procesului de vindecare. S'a făcut constatarea că un tratament mai îndelungat al pacientului, cu temperatură medie, dă rezultate bune.

Mașina corpului omenesc

De unde ia omul capacitatea de a lucra fizic sau intelectual și cât poate realiza? Așa cum se știe despre un motor că are atâția cai putere sau o mașină că are atâtea atmosfere presiune, tot așa cunoaște capacitatea de muncă a omului. Prin alimentație omul obține „combustibil” în formă de hidrocarburi și grăsimi, care sunt transformate în energie și în mișcări mecanice. Cantitatea energiei mecanice realizate se poate aprecia după cantitatea hidrocarburilor și grăsimilor consumate și transformate în energie, măsurată în calorii. Omul când se scoală de dimineață dispune pentru întreaga zi de circa 4000 de calorii. Ziulnic are pentru el personal nevoie de 1800 calorii, deci pentru activitatea, profesiunea lui mai dispune de 2200 calorii. Calculându-se consumul de calorii în timpul liber la aproximativ 600 de calorii, îi mai rămân pentru fiecare din cele opt ore de lucru câte circa 200 calorii. Omul nu consumă însă aceeași cantitate de energie în fiecare oră; intervenind pauzele, în zece ore omul poate da randamentul a opt ore. Pauzele sunt strict necesare, altminteri producându-se oboseală prea timpurie. Noile cercetări în domeniul psihologiei muncii au arătat că trebuie luate în considerație și împrejurările respective. Astfel drumul prea lung către locul de muncă consumă energie în mod inutil, uneltele de lucru nepractice deasemenea. Nu este indiferent dacă se muncește în picioare sau stând jos. O muncă neplăcută lu crătorului cere deasemenea calorii mai multe. O muncă pur mecanică nu consumă atâtea calorii ca o activitate care cere efort continuu spiritului. Un rol important pentru consumul rațional al calorilor îl joacă deasemenea alimentația. Decisiv nu este cât, ci ce și când se mănâncă. Nu trebuie să se bea prea mult și nici prea puțin. Esențială este și temperatura locului de muncă. Consumul de zahăr în timpul muncii mărește rezerva de calorii. Fiecare om trebuie deci să fie rațional în consumul calorilor și acumulara lor, pentru a putea da un randament de muncă maxim.

Campania în cadrul salutului cu pălăria

La Copenhaga s'a lansat zilele acestea un val de propagandă care se îndreaptă în contra unei politete până în prezent foarte comună: scoaterea pălăriei la salut. Se afirmă că datorită războiului pălăria a devenit așa de prețioasă încât ar trebui crută. S'a cerut formarea unui club la care să adereze toți bărbații cari în viitor nu se vor mai saluta reciproc prin scoaterea pălăriei, ci numai prin atingerea bordului cu un deget. Față de femei însă bărbatul va scoate ca și înainte pălăria. Ca urmare dela 1 Aprilie bărbații din Copenhaga se salută „după moda războiului”

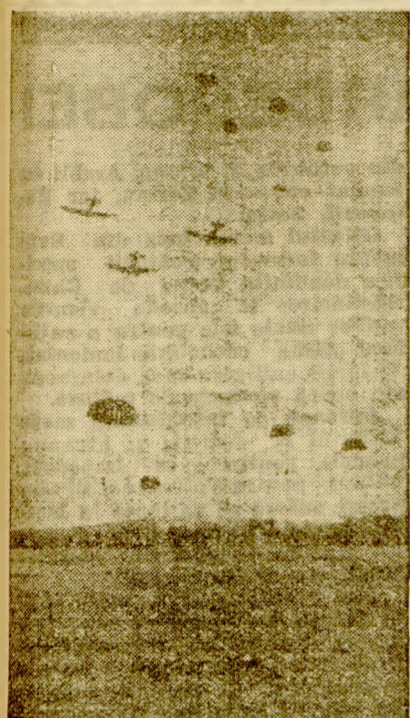

— *Draga mea nu mai mergem la teatru.*

— *De ce?*

— *Ca să ne răzbunăm pe Popescu, că nu ne-a invitat...*

BATALIE AERIANA

Parașutiști lansați din avion

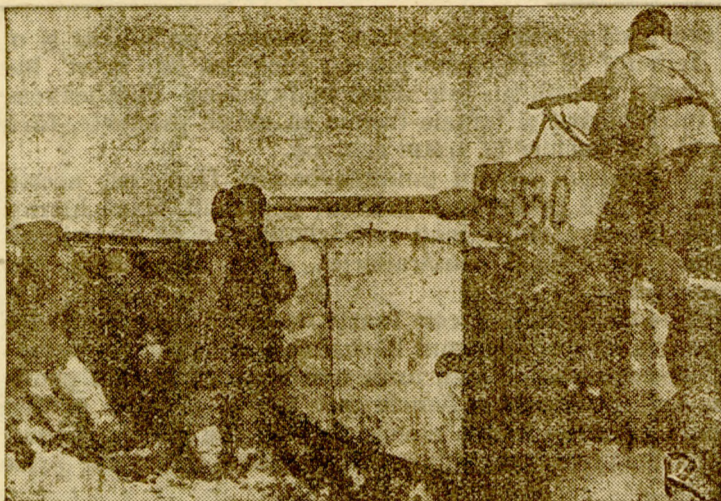
(PK). — Marți Bucureștiul, Miercuri Ploieștiul. Aproape la aceeași oră sună sirenele. Iarși soarele strălucește splendid și cerul este de un albastru limpede. Știm că inamicul zboară în direcția București. Totuși după aceea el schimbă capul la compas spre Nord-Est, spre regiunea petroliferă. Sunt anunțate două valuri mai puternice de câte cca 60 bombardiere quadrimotoare și apoi încă o serie de unități mai mici. „Sboară foarte sus, aproape 7000 metri”, spune informația. Ei nu mai îndrănesc încă odată un atac la înălțime jousă ca la 1 August 1943 când aproape toate bombardierele care au decolat au fost nimicite. De data aceasta ele vin la înălțime mare și vor să obțină succesul prin covorul lor de bombe care a dat atunci greș.

Ploiești, 60 kilometri nord de București. O șosea netedă, asfaltată se întinde peste câmpii trecând prin sate înlînse, ogoare și pășuni. Ce este Ploieștiul? Centrul industriei petrolifere românești, un oraș de 80.000 locuitori, o poziție-cheie a cărei importanță inamicul o știe bine. Și noi cunoaștem însă valoarea lui și de ani de zile, mai ales în ultimele luni, apărarea anti-aeriană a Ploieștiului a fost încontinuu întărită. Baterii germane și românești stau ca figurile pe o tablă de șah, acoperă și bat în orice spațiu al cerului ce se întinde deasupra orașului, precum și deasupra regiunii petrolifere înconjurătoare. Sute de țevi ale artileriei foarte grele și grele anti-aeriene, un număr mai mare de tunuri ușoare sunt gata să eulpe foc dacă sună alarma. De pe aerodromurile de vânătoare până departe în înăma țării decolează în ace-

laș timp escadre, grupe și escadrile pornind în întâmpinarea inamicului.

Baloanele de baraj sus! Cu mare viteză lucrează scripetii și baloanele lunguiețe. argintii se ridică în cerul limpede. Aparatele de ceață artificială intră în funcțiune. O ceață albă, densă fese din nenumăratele aparate și se întinde până la mare înălțime ca o pătură groasă peste oraș și regiune, acoperă rafinăriile, casele și străzile, liniile ferate și șesul întins. Și acum a sosit iarși momentul luptei. Foarte sus, abea vizibile sboară în formații strânse avioanele „Liberator” și „Fortress”, „Foc”. Din sule de țevi porneste un foc de o violență înfloritoare. Cerul este presărat cu nouri de fum dela proiectilele ce explodează. „Foc! Foc! Foc!” Primele aparate se prăbușesc în flăcări, altele lasă în urma lor lungi dăre de fum. Bombele cad văjâind. Ca un uragan sălbatec se amestecă sgomotul exploziilor în bubuitul armelor anti-aeriene.

Vânătorii apar pe cer. Vânătorii, vânătorii! Germani și români, ca ieri deasupra Bucureștiului în strânsă camaraderie de arme. Ei iau contact cu inamicul, nu-l părăsesc odată ce l-au prins în vizor. Bătălia pe cerul ce se

Urmele unei lupte îndârjite.

Ei, cari se fălesc cu bombardările lor de precizie, pe care le-au dovedit recent atât de strălucit la Schaffhausen, au scris aici un nou capitol rușinos în cartea conducerii războiului lor, deoarece orașul a fost țelul bombelor lor, orașul în care femei și copii au devenit victimele lor, în care praful umple atmosfera se află oameni consternați, țărani și muncitori, modeștii fii ai României cărora in-

bărbații din unitățile germane de pompieri care sting flăcările. Ei nu cunosc odihna. Așa cum vânătorii și tunurile combat pe inamic în aer, ei luptă cu focul care ar găsi aici o alimentare mult prea abundentă dacă ar fi lăsat să se întindă după bunul lui plac. În acest fel și acțiunea lor contribuie la victoria din lupta aeriană pentru aurul negru, deoarece ei s-au arătat din nou dominații ai elementelor, ei au ajutat și acolo unde au intervenit au dus opera lor până la capăt.

Numărul avioanelor doborâte nu se știe încă precis, deoarece acțiunile de descoperire a bombardierelor inamice doborâte nu sunt încă terminate în marele spațiu dealungul drumului de retragere al avioanelor inamice. Faptul că inamicul a pierdut cel puțin o treime din avioanele care au decolat pentru această acțiune și aceasta datorită puternicei apărări anti-aeriene germano-române nu trebuie să fie pus la îndoială. În cele două atacuri asupra teritoriului românesc anglo-americanii au pierdut prin urmare cam 100 de bombardiere quadrimotoare.

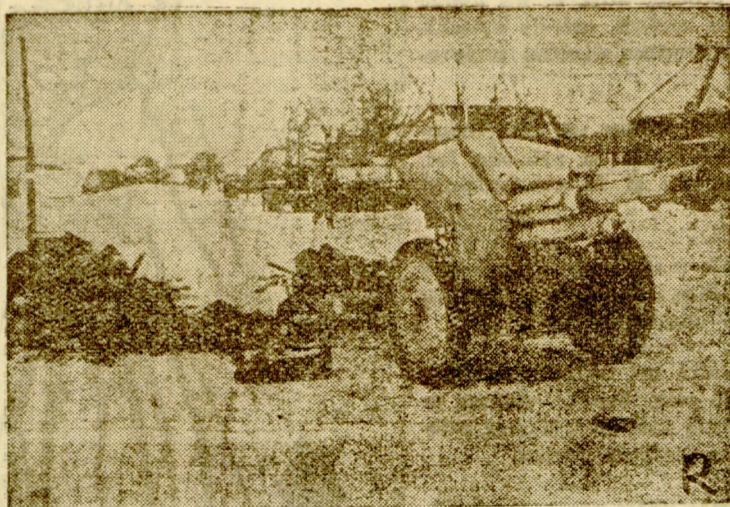
Acesta este un rezultat frumos. Un rezultat în aceeași măsură al vânătorilor și artileriei anti-aeriene germane și române. Camarazilor noștri de arme români li s'au adus laude de către un ofițer german, laude care prin realismul lor înlătură bazele tuturor visurilor inamice. Ei pornesc cu curaj și îndemănare și ei doboară. Succesul lor este cel mai mare din bătăliile aeriene ale acestor două zile. Nu există scuză în acete lupte. Deoarece moralul soldatului american este: aterizat forțat, se apără cu mitraliera și pistoalele automate împotriva țărănilor nemarnați cari vor să prindă pe aviatori așa cum poruncește legea războiului. Ei asasinază cu bombe și trag asupra oamenilor cari nu vor să facă nimic altceva de cât să-l facă prizonierii Țărăni din Moldova nu știau ce însemnează metodele gangsteriste americane. Acest inamic nu cunoaște și nu înțelege nici un fel de luptă onorabilă. El înțelege numai limbajul armelor și acesta nu poate fi destul de aspru. Armele vor fi totdeauna aspre indiferent unde intenționează să vină anglo-americanii!

CE ESTE PLOEȘTIUL ? — BALOANE DE BARAJ VEGHEAZĂ — UN ATAC DE LA 7000 METRI ÎNĂLȚIME

întinde deasupra aurului negru ce izvorăște din pământ a început ca toată furia. Flăcări și fum se ridică din Ploiești spre cer. Fără să aibă posibilitatea de a ochi precis anglo-americanii au aruncat covorul lor de bombe la întâmplare, din cauză că vizibilitatea le-a fost luată de ceața artificială.

micul le-a luat ultimul avut tot ce posedau. Ceea ce adversarul a srficat la întreprinderile industriale și de importanță pentru economia războiului, nici nu se poate compara cu pagubele cauzate populației civile.

Incendiile răspândesc o căldură puternică însă foarte aproape de ele sunt

Un tun greu în poziție de tragere

DEASUPRA AURULUI NEGRU

UN REPORTAJ DE RĂZBOI ASUPRA RECENTELOR ATACURI LA PLOEȘTI

Este cu putință prietenia sinceră între bărbat și femeie?

O CĂLĂTORIE ÎN JURUL GARDEROBEI

Credeți că o prietenie sinceră poate uni un bărbat și o femeie? În caz că nu sunteți convinsă de acest lucru... aceasta nu este deloc în favoarea dumneavoastră. Între bărbat și femeie trebuie să existe prietenie, fără ca ea să dea naștere la vreun echivoc.

Din prietenii soțului dumneavoastră, fără ca acesta să fie gelos, vă puteți face prieteni personali. Dacă lucrăți undeva, trebuie să întrețineți cu bărbatii care vă înconjoară raporturi de sinceră camaraderie... altfel lucrul vi se va părea un chin.

Prietenia bărbatilor este foarte necesară femeii. Mai întâi pentru că discuția unui bărbat este mult mai „substanțială” decât a unei femei, mult mai serioasă și mai profitoare. Apoi pentru că o femeie care trebuie să lupte pentru existență are întotdeauna nevoie de sfaturile și de sprijinul unui bărbat. Însfârșit, pentru că dragostea trece, dar prietenia, nu...

Alegeți-vă prietenii. Nu lăsați să vi se impună prezența unui bărbat care nu vă place și care vă plietisește, chiar dacă acesta vă găsește fermecătoare și vă măgulește astfel vanitatea.

Încă ceva: să nu credeți că aveți exclusivitatea prietenilor. Dimpotrivă prezentați-i cât mai des între ei.

Nu uitați apoi că prietenia este mai pretențioasă decât dragostea, pentru că ea este mult mai conștientă...

PĂRERILE UNEI FEMEII...

Pentru a avea prieteni bărbatii, un trebuie să fiți prea sentimentale, nu trebuie să vă gândiți numai la dragoste, nu trebuie să vedeți în fiecare bărbat un... logodnic.

Să aveți destule resurse proprii pentru a nu vă plietisi niciodată singură. Prietenia presupune egalitate. Ea este dar cu nepuință față de o persoană inferioară, incapabilă de a se satisface pe ea singură.

Atunci când faceți cunoștința unui bărbat, tânăr sau bătrân, căsătorit sau nu, nu trebuie să vă faceți numai de cămin „frumoasă”... bine înțeles cu totul alta este situația când e vorba de o femeie tânără...

Să nu credeți că vi se datorește totul: flori, cadouri, invitații la spectacole și restaurante scumpe. Puneți-vă în situația prietenilor dumneavoastră, într-un astfel de mod încât să puteți și dumneavoastră să plătiți câteodată pentru ei, fără ca să-i jigniți.

Dacă prietenul dumneavoastră vă laudă o femeie să nu încercați, cu vorbe mieroase — care au un efect încet, dar precis — să o micșorați în ochii lui.

Dacă călătoriți împreună cu un prieten, luați-vă dumneavoastră sarcina să vă ocupați de toate lucrurile care l-ar putea plietisi pe el.

Arătați-vă întotdeauna optimistă. Fiți veselă și siliți-vă să păreți întotdeauna mulțumită, chiar atunci când nu sunteți...

Fiți simplă. Atunci când ați rămas mai mult timp fără vești din partea prietenului nu șovăiți să-i scrieți sau să-i telefonați și să nu vă plângeți că ați fost dată uitării...

Când aflați că unul din prietenii dumneavoastră s'a logodit, felicitați-l sincer și invitați-l la dumneavoastră cu logodnica lui. Și poate chiar că vă veți împrieteni și cu ea.

Cu toate acestea păstrați-vă feminitatea, rafinamentul, tactul, delicatetea, dar păziți-vă de cochetăria agresivă.

PĂRERILE UNUI BĂRBAT...

Bărbatului îi place să găsească în femeia care i-ar deveni prieten sincer însușirile unui prieten, însușiri puțin masculine.

Trebuie mai întâi ca femeia să se pună pe picior de egalitate cu noi. Să nu profite de faptul că este femeie.

O prietenie sinceră poate uni o femeie și un bărbat dacă amândoi au interese comune: îndeplinesc aceeași muncă, urmăresc aceleași cercetări, înțeleg același scop, fac același sport. Unirea eforturilor lor este mai însemnată.

Femeia trebuie să înțeleagă cece înseamnă spiritul de camaraderie. Dacă ea ajunge să fie „prietenul cel mai bun” al unui bărbat, atunci între ei nu trebuie să existe egoism, gelozie meschinărie. Atitudine de altfel reciprocă...

Bărbatul trebuie să aibă încredere desăvârșită în prietenia lui, în discreția și în cavalerismul ei.

De cele mai multe ori prietenia unui bărbat este senșivă la. Cu ea este absolut natural...

De multe ori bărbatul preferă prietenia unei femei. Adesea aceasta este mai fină și mai înțeleasă decât un bărbat.

Prietenia poate naște din dorința de a râde de același lucru. Simțul umorului este adesea primul îmbold al prieteniei.

Pentru o prietenie sinceră stima reciprocă este absolut necesară. Dimpotrivă ea nu are niciun rost atunci când este vorba de dragoste...

Iată cele trei calități masculine pe care le cerem unei femei: exactitate, lealitate, discreție.

Cum așa?! geanta aceasta frumos brodată, această capă elegantă, vapoasă rochie de tulle vi se par minuni ale modei noi? Și totuși, nimic nu este nou sub soare, moda, întocmai ca și istoria nefiind decât o veșnică reînnoire.

În anul una mie cinci sute, un om simplu, dar cu gust, creia pictura cu acul. Acest om se numea Jean Gobelîn. Iată pentru ce astăzi tinerele fete poartă aproape pretuțindeni frumoasele genți brodate în punct de gobelin.

Dar capă?

Frumoasa Popeea și vestalele serioase și-au învelit formele sculpturale în culele ei grele, suple și unduoase; apoi, în catedralele cu turnurile aeriene, tot capă a acoperit corpul rece al statuiilor sfinte. Iar astăzi, vulpile argintate și albastre acoperă umerii femeilor, cu grația lor fermecătoare.

Dar să facem acum o călătorie îndepărlată în țara mătăsurilor.

E mult de atunci prin stepele și munții Asiei păseau agale caravane încărcate cu țesături grele de mătase. Ele se îndreptau spre portul Tsen-Tung, unde erau așteptate de corăbiile arabe care urmau să-și umple magaziele cu prețioasa încărcătură. De aci, ele se îndreptau spre Țara Sfântă. Seduși de frumusețea mătăsurilor, vajnicii Cruciați cumpărau mătăsurile și le duceau în Occident, pentru a împoobi cu ele pe frumoasele lor castelane. Astfel,

din vocabula Tsentung, Arabii au format cuvântul Zaitun, iar Europeanii, Satin.

Orientul oferea încă din Evul mediu farmecul țesăturii specifice denumită Crêpe de Chine. Strălucirea ei obseda visurile multor tinere fete pentru a satisface eterna cochetărie feminină. Chinezii cultivară încă dela această epocă viermele de mătase.

Aproape de întotdeauna moda înlăntuie și femeile și bărbatii: primele, pentru a se împoobi, ultimii, pentru a creea: califii săngerosi puseră să se feasă la Mosul primele „mousseline” și șelki mândrii și sacruțaji ai Atlasului, crepul „marocain”.

Mai aproape de noi... Cine poate descrie îndeajuns de bine farmecul ținuturilor ascunse din Provența, necunoscute, calme, muncitoare... Și deodată numele lor este pe toate buzele feminine, nu pentru a evoca moștele lor existență, ci pentru a desemna stofta pe care au creat-o. Cine își închipuie că Tulle și Tricot sunt cetăți vechi din Franța... cine ar crede că Tweed nu este altceva decât, un râu mic care serpuiește printre văile însorite ale Scoției și udă primele fabrici de „Tweed”?

S'a sfârșit cu frumoasa călătorie... Din visul nostru nu rămâne cuminți așezate unele lângă altele, capele, rochiile, fustele, jachetele de tricou, de satin, de tulle, de mousseline... O femeie tânără, frumoasă, cu ochii visători, își privește garderoba...

dvs. Doamnă!

PENTRU A FI FRUMOASĂ

Fără a fi cochetă în sensul condamnat al cuvântului, orice femeie are dreptul și chiar datoria, de a căuta să placă: de a conserva dacă nu o tinerețe eternă, cel puțin o aparență de tinerețe, adică frumusețea corpului și mai ales a obrazului.

Frumusețea estetică depinde în mare parte de o igienă bine înțeleasă și, în cursul ultimilor 30 de ani, mari progrese au fost realizate în acest sens, sporturile ocupând un loc din ce în ce mai important în viața cotidiană.

Dar câte femei, câte dintre tinerețe fete, sportive chiar, practicând chiar cultura fizică, știu că este tot atât de indispensabil să practice ceea ce s'ar putea numi gimnastica obrazului?

Căci, în afară de acele anumite îngrijiri care au de scop protejerea, conservarea epidermei noastre (și mai cu seamă a epidermei obrazului, mai sensibilă pentru că e mai expusă decât tot restul corpului), e necesar să se stimuleze obrazul, să-l împiedecăm a se intoxica, să-

facem să trăiască; și tocmai pentru a ajunge la acest rezultat preconizăm o cultură fizică rațională a obrazului.

Orice contracțiune a mușchilor feței produce cute în piele. În cele din urmă aceste cute sfârșesc prin a se instala: ele formează riduri.

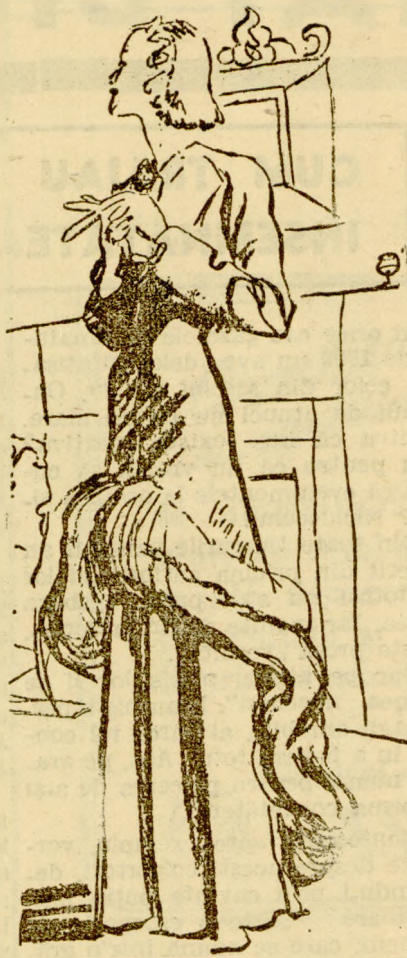
Dar, să ne înțelegem, aceasta nu este încă bătrânețea. Dacă urmați un tratament preventiv această bătrânețe poate fi mult întârziată. Iată de ce rândurile de mai sus se adresează tinerețelor fete și femei cât și persoanelor mai în vârstă.

Deci, pentru a evita lăsarea mușchilor și îmbătrânirea prematură a obrazului trebuie să practicăm o cultură fizică, o „gimnastică a feței”.

Dar asta nu e de ajuns:

Pielea mai trebuie și curățită căci epidemia este expusă unuia dintre cele mai grave riscuri, acela de a fi infectată de către toxinele pe care organismul nostru le elimină.

Acțiune asupra mușchilor obrazului și acțiune asupra pielei, îndoi-

MĂHNIREA DRAGOSTEI

Cu riscul de a cădea în banal vom spune că măhnirile amorului sunt accidente care vă diminuează facultățile, vă răpesc somnul și vă tale pofta de viață. Ele vă pun pe ochi nu numai acea pânză de lacrimi prețuită de poezi și emoționată uneori pentru bărbați, dar și un văl adevărat care vă ascunde culoarea cerului, prospețimile primăverii, însușirile celor cari vă înconjură. Și, ceea ce este înfini mai grav, ele fac să cadă de pe dvs. acea „pulbere a fericirii” sub care eroinele lui Giraudeau devin atât de diabolice alrăgătoare. Astfel că orice femeie incinsă de măhnirile amorului devine mală, fără relief, fără frumusețe. Privirile bărbaților nu se mai opresc asupra ei. Femeile n'o mai gelozesc. Devine asemeni unei planete răcite.

lou scrisoarea îndărăt fără s'o citesc? Mi-a trebuit destul curaj, crede-mă, dar însăfârșit legăturile au fost tăiate.

Și femeia căzută victimă amorului ascultă aceste cuvinte cu cea mai perfectă desnădejde. Ea se simte singură cum ești înaintea boalei sau a morții și e gata la toate lașițiile numai să i se redea obiectul frământărilor sale.

Ce e de făcut într'un asemenea caz? Baudelaire ne-ar sfătui să intrăm în turma călătorilor:

„La glace qui les mord, les soleils qui le cuivrent

Effecent lentement la trace des baisers”.

Acesta este însă un remediu pentru cei bogați. Atunci?

Ei bine, există un mijloc preventiv: acela de a nu îngădui nimănui să pună o stăpânire atât de totală pe dvs.

Proust care se pricepe în materii, pretinde că acest gen de suferință previne mai puțin din dragoste decât din obicinuită, pe care o scrie cu literă mare.

Tot el mai spune: „specificul pentru a vindeca un eveniment nefericit (și trei sferturi din aceste evenimente sunt nefericite) este o hoărăre”. După noi, acest sfat nu convine femeilor, care-și trec viața regretând că și-au cumpărat acest mantou în loc de altul, că și-au luat acest bărbat și nu pe celălalt, și care uneori, o eroare! se căiesc până și de cuminența lor.

Un remediu pentru măhnirile amorului? Știm cu toatele că nu există niciunul în afară de timp. Cărțile poartă ca paliative. La început vi se va întâmpla să le aruncați cu furie, descoperind dureroase asemănări între soarta eroinei și a dvs. Dar pe urmă veți găsi că e teribil de bine observat „și cu această vă veți pomeni pe drumul uitării.

Nu credeți în cântecul acela care spune vă „les chagrins d'amour durent toute la vie”. Nu, cîșiți mai degrabă, pentru a vă consola, această frază extrasă (tot) din Proust:

„Căci există în lumea aceasta unde totul se uzează și totul piere, ceva ce cade în ruină și se distruge mai total, lăsând mai puțin urme decât frumusețea chiar: iar acest ceva este măhnirea.

1) Gimnastica activă, adică o serie de mișcări provocând contracțiunea mușchilor, folositoare mușchilor obișnuiți, ca mesșeterul și temporalul.

2) Gimnastica pasivă, cuprinzând esențialmente mesagiul și recla-mând ș ea, o cunoaștere aprofundată a anatomiei feței, a funcțiilor mușchilor, arterelor și venelor sale.

Odată ce pielea a fost tonificată de către exercițiul fizic ale cărui baze le-am schițat mai sus chimioterapia are și ea un cuvânt de spus.

Intrebuințarea apei și a săpunului — în genere impure — sunt de proscris cu desăvârșire, pentru a fi înlocuite printr'o cremă bună care curăță, hrănește și conservă pielea; e de preferat să nu se întrebuințeze decât un singur produs, dar un produs cu îndoit efect. Crema nu trebuie conservată în timpul somnului, căci ea împiedică atunci o respirație epidermică normală.

Odată exercițiile fizice terminate — când veți fi aplicat crema pe obraz înaintea exercițiilor — obrazul trebuie șters cu un șervet.

Dimineața trebuie să se aplice o loțiune care tonifică și improspătează pielea, să se efectueze apoi o serie de mișcări destinate a activa circulația și în cele din urmă dacă e posibil, să se facă din nou gimnastica facială despre care am vorbit.

Cât despre fard, cu care majoritatea femeilor din toate clasele s'au obișnuit acum, acesta necesită un control riguros: numai medicul vi le poate recomanda pe acelea care nu sunt vătămătoare.

Și acum dați-ne voie să repetăm că e mai bine să previi decât să vindeci, căci adesea vindecarea nu mai e posibilă, atunci când răul e prea înaintat. Veghiați asupra frumuseții dvs., unul dintre cele mai prețioase bunuri; conservați-o cu ajutorul unei igiene bine înțelese, și al tratamentelor raționale pe care vi le-am schițat mai sus. Astfel veți trăi multă vreme în această neprețuită euforie a femeii frumoase și sănătoase care, păstrând tinerețea fizicului, va conserva totodată (căci fizicul influențează asupra moralului) tinerețea spiritului și a inimii.

Prietenii săi intimi, dacă-i are, îi ascultă spovedania cu o ureche distrată și iau un aer fals jovial: „Vei vedea că până la urmă lucrurile se vor aranja”. Prietenele o sfătuiesc să renunțe la „acest tip atât de puțin interesant”. Uneori ele revin printr'o curbă subtilă la un caz personal: „Îți aminleşti cum i-am trimis eu lui Leu-

tă acțiune având de scop înlesnirea absorbției și eliminarea, fortificarea mușchilor, activarea circulației sângelui, conservarea frăgezimii, aceasta este baza terapiei faciale a renumitului doctor N. G. Payot.

Dacă gimnastica feței e practică în mod fantezist, ea va face mai mult rău decât bine. Deci, numai un medic specializat în îngrijirea obrazului va trebui să învețe pe femeie a-și face mișcările. După aceea, ea le va putea practica singură cu deplin succes.

Gimnastica feței va trebui să fie o cotidiană, bi-cotidiană dacă e posibil. Dimineața mișcările recomandate sunt doar utile; seara, ele sunt indispensabile, căci somnul este eminent propice purificării pielei, grație unei respirații regulate.

Trebuie să distingem aici două feluri de exerciții:

...este mai supărătoare durere...
...Dacă ai suferit de...
...repede și poți scăpa...
...de el...

...Ma, distruge... Este...
...enervant și chinător...
...piere toată dispozitia...
...și care crezi că ai putea...
...remediu...

...ANUSOL...
...Chinurile și durerile dispar imediat și ai scăpat de suferință...
...contra hemoroizilor ajută...

ANUSOL

ERA MAI BINE FĂRĂ

ZIARE

CUM TRĂIAU STRĂBUNICII NOȘTRI ȘI INSEMNĂTATEA DESCOPERIRII ROTATIVEI

„Unde sunt ziarele de altă dată!” iată un strigăt pe care îl auzim din ce în ce mai des.

Și totuși psihoza timpurilor, goana după senzațional, dorința de a afla noutăți ne îndrumă să cumpărăm zilnic două-trei sau chiar mai multe ziare. Deși suntem siguri că toate sunt la fel!

Mai întâiu vin știrile privitoare la război. Telegramele agențiilor străine și hărți... hărți, o groază de hărți. Dar ce sunt aceste hărți, domnilor? O broderie ciudată de fire de păianjen sau de linii groase și inegrite o grămădire de litere unele mai mari, altele mai mici, mai subțiri sau mai groase, din care nu desprinzi prea mare lucru. Ai învățat geografie... atâta încât poți fi un adevărat savant. Capul ți-e împuiat de tot felul de nume, care de care mai ciudate și mai... săsăite.

Până la urmă te-ai săturat și de aceste noutăți. Le lași de o parte. Te mulțumești doar cu titlurile și... ești perfect informat.

Mergi mai departe: lista bonurilor valabile pe săptămâna în curs mersul burselor cu urcările ei astronomice, lista morților, piața zilei cu economia și... lipsurile inerente și înfățișate faptele diverse.

Astfel ai terminat ziarul. În cinci-zece minute ai scăpat de o grijă, de o obligație pe care te încapătănezi să o repeți în fiecare zi deși ai putea trăi foarte bine și fără de ea.

Eh, unde sunt timpurile din trecut, când nu existau ziare, nici grijile sau catastrofele pe care ți le vestesc ele și nici țigănușii care îți sparg urechile sau care te soală cu noaptea în cap strigându-ți ironic: „A venit ziaristul, conașule!”

Alfred de Vigny, marele romantic francez, susținea că ziarul este tot atât de trebuitor ca și cafeaua cu lapte. Dar azi nu mai bem cafea... căci nu avem cafea, azi bem ceai... toate felurile de ceai geridon, ceai de tei, ceai de zahăr ars, etc. etc., peste care stoarcem câteva picături de... lemfortea. De aceea să ne ierte scriitorul francez dar noi îl contrazicem. Azi, adevăratele ziare nu ar mai prezenta niciun farmec, azi e timpul surogatelor și... slavă Domnului, avem destule.

Să ne gândim la străbunii noștri care nu aveau ziare. Și paremi-se că o duceau destul de bine nu?

În orice caz gazetele de dinaintea de 1789 nu aveau deloc înfățișarea celor din secolul nostru. Oamenii de atunci nu citeau ziare. Pentru că nu exista rotativa? Sau pentru că nu vroiau să cunoască evenimentele la ordinea zilei? Niciodată!

Din toate timpurile oamenii au suferit din pricina curiozității lor și totuși nu s'au putut dezbăra de ea. Iar înainte de presa scrisă, exista presa „vorbită”.

Dar pe atunci ziaristii li se spunea „nuveliști”. Erau niște personaje amabile, al căror rol consta în a povesti totul. Așa, pe gratis, numai pentru plăcerea de a-și informa concetățenii.

Montesquieu spre exemplu, vorbește despre acești colportori, definindu-i prin cuvinte puțin măgulitoare: „Este o categorie de oameni, care se adună într-o grădina minunată petrecându-și tot timpul în flecăreli. Sunt foarte folositori Statului, iar discursurile lor, obositoare de lungi, produc același efect pe care-l ar putea produce și o tăcere tot atât de

Se povestește despre un doctor în litere care după bătălia de la Fontenoy repeta mereu de dimineață până seara: „Trebuie să strângem 30.000 de oameni... trebuie să imbarcăm 30.000 de oameni... avem nevoie de 30.000 de oameni ca să cucerim Londra!”

Unul din ascultătorii medicului fu impresionat de discursurile lui înflăcărâte. Până într'atât încât scrise în testamente: „Îi las doctorului „treizeci de mii de oameni”, 12.000 de franci. Este un cetățean care m'a asigurat că Anglia va fi în curând distrusă”. Apoi își dădu sufletul.

Notarul, cu hârtia în buzunar, foarte incurcat se duse să se plimbe prin Luxemburg. Dar nici nu apucă să facă bine zece pași că auzi glasul „nuvelistului”: „Trebuie să strângem 30.000 de oameni... 30.000 de oameni... 30.000 de oameni”. Numai atunci omul legii s'a putut dumiri: moștenitorul se identificase singur. Cel puțin de astă dată, discursul său, îi aducea mai mult decât aplauzele ascultătorilor.

CANCANURI, ȘOAPTE ȘI INDISCRETII DE ACUM 200 ANI

lungă. Dar ei se socotesc personalități însemnate pentru că se imbată cu planuri minunate și pentru că vorbesc despre interese considerabile”.

Pe vremea cea existau la Paris vreo cincisprezece mii din acești „nuveliști” care se întâlneau în „grădinile minunate” pomenite de Montesquieu.

La drept vorbind existau la Paris mai multe grădini. Tuilerile și Luxemburgul erau printre cele mai frumoase.

Luxemburgul era un fel de cenacul al debaterilor politice și literare. Croncănitulul ciorilor li se adăuga râsul tânărului Voltaire, batjocoritor de acum. Diderot se plimba ca un adevărat boem dela un grup la altul, iar Rousseau, aspru și întunecat se ducea pe acolo. Să ia câte o doză de anarhism.

Mulți dintre vorbăreții aceștia erau strategii geniali — cum, existau și pe atunci? — care căștigau, desemnând cu bastonul în nisip bătălii gigantice sau... epocale.

Căci — și trebuie să stăruim asupra acestui lucru — „nuveliștii” făceau atât pentru artă. Ei nu-și vindeau cu niciun chip informațiile lor. Dar le spuneau oricui vroia să-i asculte..

„Nuveliștii” aceștia aveau drept prieteni oameni foarte distinși, unii chiar persoane însemnate. Astfel Charles d'Aubigné fratele doamnei de Maintenon care se lăuda întotdeauna cu strălucirea regeștilor sale rude, Joachim de Lionne, vărul celebrului ministru de externe, Métra un burghez bogat, care se ducea zilnic, la aceeași oră la aceeași cafea și lua loc la masa de lângă același castan.

Din acele timpuri încă „nuveliștii” — ca de altfel mai târziu și confrății lor ziaristi — formau opinia publică.

La Tuilerii se consumau ecourile mondene, criticile de artă de literatură și cronicile de politică externă. În curând însă acești „nuveliști” vor fi întâlniți în cafenele, care deveneau pe zi ce tre-

cea mai la modă prin Paris, prin saloane, într'un cuvânt în toate locurile pe unde întâlneau lume bună.

Dar cum își procurau acești ziaristi știrile lor? Cetitorii noștri vor fi desigur mirați aflând că ei dispuneau de servicii de informație tot atât de bine organizate, ca și cele ale unei agenții de presă din timpurile noastre.

Fiecare grup constituia un birou, cu un președinte, un secretar și un grețier. Fiecare membru al biroului avea relațiunile lui particulare la Curte în oraș, în armată sau în provincie. Unii pătrundeau chiar până și în birourile miniștrilor, iar alții, mai modesti, se mulțumeau chiar și cu tovărășia portarilor sau a servitorilor, oameni — după câte știu, — foarte indiscreți.

Emisarii lor cutreeră Franța, coloniile și străinătatea. Așa spre exemplu Doamna de Sévigné. Ce model pentru gazetarii noștri?

Negustorii depe acele timpuri adăugau în fiecare scrisoare a lor ultimile noutăți locale. Iată sursa faptelor diverse.

Bancherii, acești comiși-voiajori internaționali ai banilor, erau marii reporteri.

Această presă vorbită era desigur plină de... „bombe”. Una dintre cele mai vestite este desigur aceea a lui Donneau de Vizé, directorul ziarului „Mercure de France”, care își răsă într'o zi de un „gazetar” ce vroia să-i ia un interviu.

— Ai aflat ultima noutate?, îi întrebă el.

— Nu.

— Regina a născut un băiat.

— Cum? Zău spui adevărul?

— Chiar așa!

Două ore mai târziu, întreg Parisul știa „ultima noutate”. Când Donneau de Vizé se întoarse acasă soția, încă din depărtare îi strigă: „Regina a născut un băiat!”

Acest fapt vorbește destul pentru a ne da seama de celebritatea „nuveliștilor” sau cel puțin de spiritul lor critic.

Cu toate acestea poliția apela de multe ori la serviciile acestor colportori pentru a afla gândurile oamenilor, pentru a sonda opinia publică.

„Nuveliștii” secolului al XVIII-lea! Rău necesar... Rău cu rău, mai rău fără rău..

„Nuveliștii” strămoșii noștri a slujitorilor presei...

PRESA „VORBITĂ” — ȘTIȚI CINE AU FOST „NUVELIȘTII”? — PRIMUL ZIAR

CURIOZITĂȚI

Șobolanii, blană prețioasă

O fabrică din Sudul Finlandei a reușit să inobleze și să coloreze blămurile de șobolani în așa măsură încât ele constituie astăzi o materie primă prețioasă pentru industria blămurilor. Materialul acesta pentru îmbrăcăminte a fost descoperit în cursul unei campanii în contra șobolanilor.

„Urechea lui Dionysos”

Aparatele și instalațiile speciale de ascultare joacă un rol însemnat la observarea apropierei avioanelor sau vaselor inamice. Dar ele nu sunt o invenție a timpurilor noastre, ci erau cunoscute chiar în antichitate. Leonardo da Vinci recomandă în navigație introducerea unei țevi în apă pentru a putea asculta la cūpătul deasupra apei dacă vasele mai îndepărtate se apropie; același procedeu se poate folosi și pe uscat. Principii, bărbați de stat și alte personalități au pus de totdeauna mare preț pe ascultarea în ascuns a supușilor. inamicilor etc., creind instalații speciale în acest scop. De cele mai multe ori mari pălării sau țevi duceau până în casa sau încăperea vizată. O astfel de instalație din antichitate mai există și astăzi la Siracusa, în Sicilia, fiind numită „Urechea lui Dionysos”. Stâncile del Paradiso erau în secolul al 4-lea înainte de Christos, pe vremea tiranului Dionysos, transformate în temnițe; într-un loc acestea sunt din ce în ce mai ascuțite spre înălțime și înfărișat se termină într-o încăpere în care se afla supraveghetorul. Prin această formă sunetele dela un cūpăt sunt atât de întărite, încât aprinsul unui chibrit produce zgomotul unei pocnituri destul de puternice în partea cealaltă.

Costum de scafandru din sticlă

Intr'un bazin din Paris s'a probat zilele acestea un nou costum de scafandru. Acesta este aproape complet dintr'o substanță sintetică elastică, transparentă din așa numita sticlă Blexi. În cercările făcute până în prezent au dovedit că noul costum dă scafandruului posibilitatea să coboare fără nici un pericol la adâncimi de 55 metri sub apă.

Televiziune în culori naturale

Bătrânul inventator german Otto von Bronk, căruia tehnica modernă îi datorește o serie de inovări fundamentale, și-a încununat opera vieții sale printr'o nouă invenție: televiziunea în culori naturale. În anul 1906 Otto von Bronk a construit primul detector, folosit pe atunci pentru telegrafia fără fir, iar în anul 1913 a pus baza pentru evoluția practică a întregii tehnice radiofonice, descoperind amplificarea prin tensiune înaltă etc. Și televiziunea datorește acestui mare fizician multe, căci încă în anul 1902 el a reușit acumularea elementelor fotografice cu ajutorul unei plăci de celule fotografice. Aceste invenții nu formează încă și astăzi fundamentele esențiale ale televiziunii. Noua lui invenție înseamnă un imens progres. Acum va fi posibil, de pildă, transmiterea prin televiziune a operelor cu tot coloritul scenei și al costumelor care vor fi reduse în mod foarte natural în aparatul de recepție. Procedeu este următor de simplu. În timp ce de obicei o imagine colorată se compune din culorile de bază galben, roșu și albastru, la televiziune în culori sunt necesare numai două filtre de culori, verde și roșu. La aparatul de recepție este necesar numai un singur filtru, roșu. Nu s'a stabilit încă expl. cația fizică pentru acest ciudat fenomen. În orice caz joacă un rol însemnat cauze fiziologice din ochiul omenească.

Valoarea nutritivă a ciupercilor

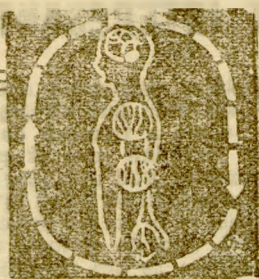
Conform analizelor întreprinse de d-rul Werner Bechtcher directorul Institutului de cercetări chimice din Dresda, valoarea albuminei ciupercilor nu atinge valoarea albuminei cărnii, dar este mai mare decât a tuturor celorlalte albumine vegetale. Fiecare viețuitoare, animal sau plantă posedă albumina sa specifică. S'a dovedit că albumina ciupercilor stă între cea animală și cea vegetală, putând înlocui o parte a nevoii de albumină animală a omului fapt dovedit de exemplul lui Eottow-Vorbeck, care în cursul războiului mondial 1914/18 și-a hrănit trupele în Africa de Nord timp de luni de zile în mare parte cu ciuperci. Afară de albumină ciupercile posedă hidrocarburi prețioase, vitaminele B și D, precum și săruri de potasiu și fosfor. Deasemenea celuloza indigestibilă a ciupercilor, în formă bine diminuată, are efect excitant asupra funcțiunii intestinelor.

Un muzeu al salinelor

Una dintre curiozitățile regiunii „Salzkammergut” a fost pe vremuri modelul cabinetului tehnic al administrației salinelor la Kameronhof în Gmunden, care prezenta mașini și instalații tehnice pentru extragerea sării, minunate executate, datând din secolul al 18-lea. În prima jumătate a secolului al 19-lea cabinetul acesta a fost desființat, iar instalațiile respective s'au pierdut. Sub conducerea Institutului pentru ocrotirea monumentelor se strâng acum modelele păstrate și piesele tehnice originale pentru a constitui un nou muzeu al salinelor.

DEZABALUN JA JIROTA

*Circulația
sângelui*

se ameliorează cu tablete de Aspirin. Aspirin curăță depunerile vătămătoare din mușchi și incheieturi și înlătură indispozițiunile reumatice.

Nici un cămin fără

ASPIRIN

NOUI ARME GERMANE

EXPLOZIBILUL AUTO-MOBIL „GOLIATH” ȘI HIDROAVIONUL URIAȘ „WIKING”

Industria germană de armament a produs în ultima vreme o nouă armă pentru trupele terestre anume un purtător de explozibil sub forma unui mic vehicul cu șenile. Acest nou mijloc de luptă constituie o armă ofensivă admirabilă și este manit să servească la distrugerea tancurilor, cazematei, obtaoalelor de sărmă ghimpată și de orice alt fel. Noul purtător de explozibil, care poartă numele „Goliath” fiindcă duce către obiectivul ce urmează a fi nimicît o cantitate de explozibil incomparabil mai mare decât orice altă armă, nu este altceva decât un mic „baby-tanc” fără echipaj. În afară de motor el are o puternică încărcătură explozibilă de un fel cu totul nou și foarte eficace. Dacă micul tanc întâlnește în cale un obstacol solid se produce aprinderea și explozia încărcăturii. Vehiculul aleargă pe șenile ca orice tanc și poate merge prin urmare pe orice fel de teren. Conducerea lui se face prin dirijare de la distanță.

De regulă „Goliath” este trimis de la posturi de observație înaintate, de unde drumul lui către obiectiv poate fi urmărit. Purtătorul de explozibil, care merge cu o mare viteză, este dirijat în așa fel încât să folosească toate adăposturile oferite de teren, rămânând astfel ascuns inamicului până în ultima clipă. Dar și atunci când adversarul îl descoperă la timp, e foarte greu pentru el să tragă asu-

pra lui și să-l distrugă deoarece „Goliath” are un blindaj solid care nu poate fi străpuns cu armele ușoare. În afară de aceasta el oferă o țintă nefavorabilă având o înălțime foarte mică și viteză mare.

Noua armă a fost întrebunțată cu mare succes mai ales în cadrul apărării antitanc. După experiențele de până acum, „Goliath” constituie o armă antitanc de luptă în apropiere, a cărei contra-armă nu se va putea crecea așa repede. Un fel de premergător al lui „Goliath”, cu totul inferior însă s'a constituit în primele bătălii din Răsărit câinele mină folosit de bolșevici pentru distrugerea tancurilor germane: câinele în spatele cărora se fixa o mină care exploda în momentul când atinge pânțele tancului sub care intra câinele. Ideea urmărită atunci a devenit realitate perfectă datorită tehnicii germane.

În ultimii ani uzina de avioane a cunoscutei întreprinderi germane „Blohm & Voss” a imaginat și construit un nou hidroavion-cocă, aparat care poate fi socotit drept cel mai mare de tipul său în funcțiune astăzi. Este deslănat pentru transporturi, și fără îndoială că în timp de pace ar fi jucat un rol important în traficul aerian transoceanic.

Hidroavionul are un fuselaj cocă cu două etaje, lung de 37 metri, larg de 3.1 metri și cu înălțime maximă de 5.6 metri. Anvergura aripilor este de 46 metri. E pus în mișcare de 6 motoare BMW în stea cu răcire de aer sau de motoare Diesel-Junkers instalate în bordul de atac al aripilor. Ca la majoritatea avioanelor fabricate de Blohm & Voss longeronul constă dintr'o țevă de oțel în care se găsește întreaga cantitate de carburanți. Ampenajul hidroavionului se ridică la o înălțime de 10 metri deasupra nivelului apei. Motoarele auxiliare, așezate sub aripi, pot fi compet escamotate în timpul zborului.

Etajul de jos al fuselajului-cocă este liber pentru încărcarea poverilor. În etajul superior se găsește în față o cabină foarte spațioasă pentru pilotaj și navigație. Ne putem face o idee de mărimea spațiului de încărcare din faptul că hidroavionul „Wiking” transportă cca. 100 soldați compleți echipați. În total maximum de încărcătură utilă de 10 tone, la o greutate totală de cca. 50 tone. Aparatul are o rază de acțiune extrem de mare și o viteză la fel. Neîndoios, acest hidroavion constituie o impresionantă performanță tehnică și un moment crucial pe drumul vitezei dezvoltării a traficului aerian transoceanic.

FORTIFICATIILE

UN INTERESANT ISTORIC AL MIJLOACELOR DE FORTIFICARE ȘI DE DISTRUGERE AL LOR

Printre multiplele obligații ale unui bun strateg este și aceea a ridicării de fortificații. Sarcină grea și plină de răspundere, atât din punct de vedere al mâinii de lucru întrebunătățită, cât și în ceea ce privește materialul, unelele și toate celelalte condiții ce se cer îndeplinite.

...Se vorbește din ce în ce mai mult de iminența debarcării anglo-americane. Unii o povestesc în curând, alții cred că ea a fost amânată. În orice caz tabăra aliată amenință. Nervozitatea ei crește pe zi ce trece.

Dar oricum năvălitorii se vor izbi de puternicul zid ridicat de armata germană pe Coasta Atlanticului. Și ciocnirea nu va fi de loc plăcută pentru anglo-saxoni...

Baza acestui zid sunt fortificațiile în adâncime. De aceea ne-am gândit că nu ar fi rău să prezentăm cetitorilor noștri câteva date asupra fortificațiilor moderne și a trupelor lor. Ne-am gândit bine înțeles la fortificațiile Franței, deoarece acolo pare că se va produce mult trâmbișata invaziei.

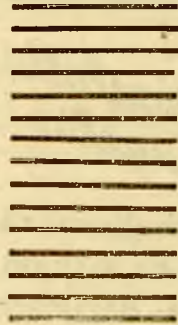
...Există două feluri de fortificații: „permanente” și „tempurii”.

Când Romanii au invadat Gallia, au găsit aici multime de fortificații. Lucrătorii pricepuți ei însuși, năvălitorii au întrecut pe gali în arta războiului de asediu. (Cu foarte mare greutate, Vercingetorix a reușit să convingă pe gali de folosința construirii de obstacole. Pe de altă parte „legionarii, spune Camillus Julianus, nu erau numai niște soldați minunați, dar și lucrători neîntrecuți și multe din victoriile lor s'au redus propriu-zis la lucrări de terasament”) și după ce puseră stăpânire pe toată țara, construira tot felul de fortărețe, înconjurate de ziduri și de șanțuri.

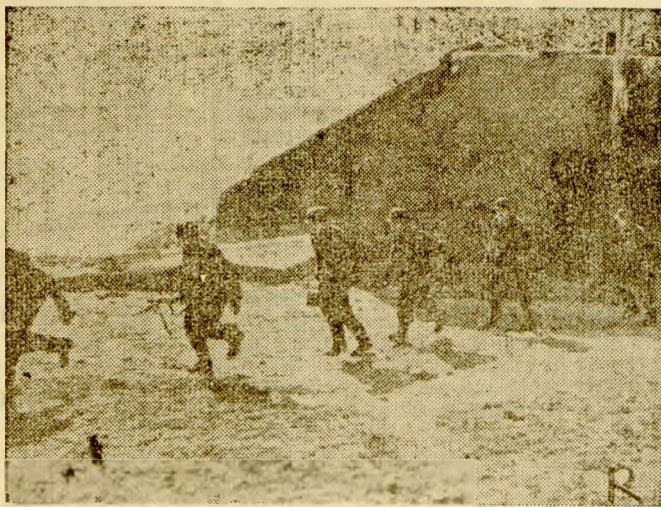
Cele mai multe dintre acestea au fost distruse de Barbari, odată cu prăbușirea Imperiului roman. Dar arta fortificațiilor renăscu pe timpul epocii feudale. Schimbate puțin în secolul al XV-lea, după descoperirea obuzului de tun, fortărețele fură perfecționate, astfel încât să poată lupta împotriva descoperirilor moderne care le-ar fi putut distruge.

Unul din cele mai vechi mijloace pentru prăbușirea zidurilor unui oraș fortificat consista în a săpa șanțuri subterane, până sub zidurile orașului, chiar și în a propți în mod provizoriu aceste ziduri cu stâlpi de lemn cărora în urmă li se dădea foc, provocând astfel prăbușirea zidurilor. Soldații care executau acest fel de lucrări erau numiți „minieri”.

Odată cu apariția prafului de pușcă și a explozivilor, minele

Leș. antic, exerciții de debarcare la una din cazematele betonate.

devenira și mai primejioase încă, căci datorită lor puteai provoca nu numai prăbușirea zidurilor, dar chiar și „explozia lor”, precum și a tuturor celorlalte mijloace de apărare ale fortăreței. Războiul minelor deveni astfel un auxiliar prețios al războiului de asediu.

Ofițerii, de multe ori civili, comandau atacurile acestor fortărețe. Erau „inginerii”.

Pe timpul lui Ludovic al XIV-lea inginerii formară un corp special. Cel mai vestit dintre ei, Vauban, este privit și astăzi ca „părintele armelor moderne”. De la el am moștenit spiritul militar și tradiția corpului de geniu”. În timpul lui, Vauban s'a bucurat de mare influență, nu numai în țara lui de origină, dar și peste granițe. Lucrările lui au fost studiate, discutate, câte o dată și aproape întotdeauna imitate. Astfel îl putem socoti — și desigur va fi socotit astfel încă mult timp — ca cel mai mare inginer militar al tuturor țărilor și al tuturor timpurilor.

În Franța de atunci mai toate orașele și punctele strategice au fortificate conform planurilor lui Vauban. Lucrările lui, adevărate opere de artă, sunt semnele unei activități neostenite și a acordu-

lui dintre operă și țara pe care ea vroia s'o apere.

În secolul al XVIII-lea fură create companii de „săpători” și de „minieri” care, după ce au avut de înfrânt multe vicisitudini, au format sub conducerea inginerilor trupele de geniu, vestite în esedile campaniilor lui Ludovic al XV-lea, ale Revoluției și ale Imperiului, ale Algeriei, Crimeii și Sevastopolului, în sfârșit la asediul Parisului din 1870.

După războiul din 1870, trupele genului francez trebuira să îndeplinească o operă gigantică pentru apărarea țării și înzestrarea ei cu fortificații moderne. Mersul timpurilor însă nici nu dădu bine răgazul, inginerilor francezi de a termina aceste întăririri. Căci apariția „obuzului explozibil” schimbă cu totul arta fortificațiilor. Numeroase experiențe au arătat atunci că fortificațiile zidite în pământ nu puteau rezista noilor obuze care cădeau aproape vertical sau sub un unghi foarte mare. În lupta dintre tun și cuiasă, primul câștigase un mare avantaj.

Dar este știut faptul că de câte ori se inventă o nouă armă, se inventă și arma care ar putea-o distruge. Astfel s'a ajuns la întrebunțarea betonului. Experien-

țele arătară că acest material, bineînțeles dacă se respectau anumite condiții de grosime, de compoziție și de fabricație, putea fi foarte rezistent. Lucrările cele mai însemnate fură atunci făcute după noul procedeu, iar celelalte fortificații fură construite în întregime din beton armat.

Noua tehnică avea să fie supusă la mari încercări pe timpul trecutului războiu. Fortificațiile fură atacate cu tunuri și mortiere, care dispuneau de o putere de foc cu totul prevăzută (380 și 420). Uneori — mai ales la Verdun în 1916 și 1917 — bombardamentele avură o durată și o intensitate care cu niciun chip nu ar fi putut fi hănuită.

Războiul din 1914-18 a dovedit puterea considerabilă de foc a unei fortificații, chiar parțial retranșate. Astfel s'a născut ideea unei linii fortificate continue care să asigure integritatea teritoriului, precum și mobilizarea și concentrarea trupelor. Datorită perfecționării tehnicii moderne, datorită armelor lor puternice, datorită protecției lor împotriva mijloacelor motorizate, aceste fortificații prezintă un mare sprijin material și moral.

...Se știe că Germanii, în campania din Franța nu au cucerit linia Maginot, grămădire de fortificații subterane și terestre, ci că au ocolit-o. Dar ea însăși a dat puțunța acestei ocoliri datorită intreruperii ei.

„Valul” Atlanticului este însă neîntrecut. Și datorită lucrărilor lui, construite de cei mai buni specialiști și din materialul cel mai selectat este de neîntrecut.

...Trupele fortărețelor sunt împărțite în sectoare fortificate sau defensive, fie autonome fie străse în regiuni fortificate.

Aceste trupe sunt primele care vor avea de înfruntat șocul dușmanului. Deaceia comandamentul german a concentrat aici trupe de elită.

Având la îndemână un armament ultra-modern și perfecționat, aceste trupe vor știe, atunci când va fi nevoie, să facă simțită puterea reacțiunii lor.

DIN LUMEA LARGĂ

O săpă din coarne de cerb Numele monedelor și nașterea lor

Conducătorul Muzeului Kranuletz, dr. Albert Frank din Eggenburg, a găsit de curând o săpă din epoca de piatră, făcută din coarnele unui cerb. Vârsta sapei este apreciată la aproximativ 4000 de ani.

Și monedele au istoria lor. Astfel „lira sterlină”, engleză, la început monedă de argint, se datorește, fapt ciudat, unui german. Pe vremea când valuta engleză trecea printr-o criză Regele Richard a pus să se bată monede foarte prețioase de către meșterii germani după modelul hanseaticilor, numindu-le, în cinstea comercianților germani din regiunea Mării Baltice, cunoscuți și sub numele de Oesterlinge, sterlinge. Și astăzi încă ștampila de argint a țărilor engleze se numește sterling. Dolarul american a fost numit după talerul german. Lira italiană a fost numită după cuvântul latin libra, cece înseamnă cântar și anume cu înțelesul special al celei mai însemnate unități de greutate 1/2 kg. Și vremuri se cunoștea arta baterii monedelor frumose.

unei jumătăți de kg. de metal pentru monedă. Duceții erau la început piese de aur pe care le băteau duceii, Duk, italienii. Escudo spaniol — în italianește scudo — provine dela cuvântul scutum, scut. Interesantă este origina numelui rublei. Vechiul cuvânt rusesc rubij, înseamnă a tăia. Este evident că definiția rublei datează dintr-un timp când se mal tăia o anumită cantitate de metal — de pildă aur sau argint, dintr'un bas, fon întreg, pentru a se plăti ceva. „Gulden-ul” olandez provine dela guilder sau golden, cece înseamnă pur și simplu aur. Piastrul turcesc provine dela numele italian piastra, cece înseamnă placă, deci placă de metal. Rupia indiană provine dela cuvântul sanscrit ru-pya, adică frumos, cece arată că și pe vremuri se cunoștea arta baterii monedelor frumose.

NIMICURI IMPORTANTE PE CARE NU LE ȘTIATI

Dirijarea tan-curilor pitice „Gollat” spre pozițiile fortificate ieamice

